

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и др. за година 130 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 80 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 50 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата)—250 лева. III. Само „Църковен вестникъ“—100 лв. Само „Духовна култура“—40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестникъ“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомѣстени ръкописи не се приемат. Печатарни сумми да се изпращатъ до Св. Синодъ в София, само предплатени, се печататъ до Св. Синодъ в София. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за подписание и за всѣка останала страница. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията на Св. Синодъ. Останалите обявления се приематъ и чрезъ агенциите. Последниятъ получаватъ 30% отстъпка.

2791 Тукъ, пл. Св. Недѣля
Богосл. ф-тетъ, дар.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. „Утѣшителю, Душе истини“. . . — † Софийский Стефанъ.
2. Търновскиятъ митрополитъ Климентъ и неговото отношение къмъ благотворителността. — Проф. Г. Ст. Пашевъ.
3. За любовта. — Н.
4. Целъ и смисълъ на историята. — Б. п. Стоименовъ.
5. Изъ духовната сѣкровищница на Църквата.
6. Бележки и отзиви.
7. Изъ печата.
8. Книги.
9. Писма и дописки.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ. II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Софийский Стефанъ.

„Утѣшителю, Душе истини“...

Петдесетница е отъ най-древнитъ християнски празници, още отъ времето на апостолитѣ. Слизането на Св. Духъ надъ Христовитѣ апостоли и ученици, станало на 50-ия день отъ възкресението на Исуса Христа, символично свързва Ветхозаветната църква съ Новозаветната, защото на 50-ия день следъ еврейската пасха било дадено Синайското законодателство, а сега се разкрива благодатната сила на Евангелието. . . Въ това външно съвпадение между ветхозаветния и новозаветенъ празникъ се крие дълбокъ вжтрешенъ догматиченъ смисълъ. Тамъ билъ даденъ Моисеевиятъ законъ, тукъ — кръщение „съ Духъ Светий и съ огънь“ (Лук. 3, 16). Въ деня на св. Петдесетница празнуваме новозаветния законъ, написанъ не на камени скрижали, а въ живитѣ сърдца и въ трепетнитѣ отъ радостъ души на Христовитѣ приемници и последователи.

Пасхата не случайно е първиятъ празникъ на пролѣтта и, следователно, нейното най-възвишено и ароматично, най-красиво и всеобемлюще цвѣте, въ което въ пълнота на благодать се излива слънцето на живота и правдата. „Св. Духъ — Петдесетница“ е празникътъ на завършения разцвѣтъ на божественото съизволение къмъ видимия свѣтъ, празникътъ, въ който земята, покрита съ разнородна и разноцвѣтна зеленина,

радва и гали очитѣ и душата на човѣка съ надеждата на вѣчното възкресение, на вѣчния животъ. Понятно е защо на Петдесетница и зеленината участвува въ мистичния животъ на храма.

Въ този заключителенъ великъ день Църквата призовава и природата да участвува въ празничната радостъ на християнитѣ. Въ този день природата дава отъ своето разкошно пролѣтно одеяние украса на храмоветѣ Божи. Зеленината и цвѣтята, съ които кичимъ храмоветѣ, символизируютъ духовната раззеленѣлость и разцвѣтѣлость на нашитѣ вѣрващи сърдца и души, които богато се развиватъ и разрастватъ въ Господния виноградъ, подъ живителнитѣ и спасителни лжчи на Св. Духъ.

И зеленината, и цвѣтята говорятъ за духовната обновата на вжтрешния човѣкъ, подъ влияние на Божествената благодать, отъ която човѣшкиятъ родъ билъ лишенъ презъ ветхозаветния периодъ. Следъ ветхозаветната зима, отбелязала малко слънчеви дни, настъпва новозаветната пролѣтъ съ своитѣ безоблачни, сини небеса и съ безбройнитѣ си слънчеви дни, предвестници на вѣчността!

Нашитѣ души, озарени отъ великата спасителна радостъ, цвѣтятъ и благоухаятъ съ аромата на божествената милостъ, благодать и любовъ и се радватъ на вѣчното оживотворяване отъ Св. Духъ. Нашиятъ животъ, нашата частна и обществена дейность черпятъ отъ Петдесетница незнайни начинания и сили, давани изключително на люде, които сж облѣхани и обгорени отъ благодатта на Св. Духъ. Цѣлото битие тоя день звучи предъ насъ като една велика божествена симфония, въ която тжжнитѣ акорди на живота потъватъ и се губятъ или служатъ, за да изпъкне по-ясно предъ насъ божествената музика на вселената.

Ето, напимѣръ, богопросвѣтенитѣ св. Иоанъ Дамаскинъ и Козма Майумски какви възвишени истини за Св. Троица ни излагатъ въ съставенитѣ отъ тѣхъ за тоя день дивни църковни пѣснопѣния:

„Всички народи въ днешния день видѣха
Въ града Давидовъ преславни събития,
Когато Духъ Светий слѣзе въ огни езици,
Както повествува богоглаголивиятъ Лука.
Той разказва: както бѣха събрани ученицитѣ
Христови,
Биде шумъ като отъ идещъ силенъ вѣтъръ
И изпълни дома, кждето седѣха;
И всички наченаха да говорятъ странни думи,
Странни истини и дивно учение за Св. Троица“.

„Духъ Светий винаги е билъ, и ще бжде ;
Той е безначаленъ, нивга не престава,
Съ Отца и Сина винаги еднакъвъ по чинъ и
достоинство.
Животъ и животворецъ, свѣтлина и дарителъ
на свѣтлина,
Самъ благость и изворъ на благость,
Чрезъ Него Отецъ се познава и Синъ се про-
славя,
И всички познаватъ една сила, едно съчетание,
Едно поклонение на Света Троица“.

„Духъ Светий е свѣтлина и животъ и животво-
ренъ изворъ,
Духъ на премждрость, Духъ на разумъ,
Благъ, правъ, уменъ, Той всичко обладава,
очиства прегрѣшенията.
Богъ и Боготворецъ, огънь отъ огънь произ-
лѣзълъ.
Той говори, действува, дарбитъ раздѣля.
Чрезъ Него всички пророци и божественитѣ
апостоли,
Заедно съ мъченицитѣ, бѣха увѣнчани.
Чудно откровение, дивно видение,
Огънь, който се раздѣля, за да даде дарова-
нието!“

„Дойдете, люде, да се поклонимъ
На Триипостасното Божество :
На Отца въ Сина, съ Светия Духъ.
Отецъ роди предвѣчно Сина съприсносжщенъ
и съпрестоленъ,
И Духъ Светий бѣ въ Отца съ Сина прославя-
ванъ :
Една Сила, едно Сжщество, едно Божество.
Нему се покланяме всички и казваме :
— Светий Боже, Който си сътворилъ всичко
чрезъ Сина,
Съ съдействието на Светия Духъ ;
Светий крепкий, чрезъ Когото познахме Отца
И Светиятъ Духъ дойде въ свѣта ;
Светий безсмъртний, Утешителний Душе,
Който изхождашъ отъ Отца и се покоишъ въ
Сина,
Слава на Тебе, Света Троице!“

Слизането на Св. Духъ надъ апостолитѣ е не-
обозримо явление и необикновено велико търже-
ство за Църквата, защото въ този день се изпъл-
нилъ завършекътъ на всички обетования на Хри-
ста. Неговитѣ ученици се удостоили съ благодатъта
на Св. Духъ, която видимо имъ била дадена чрезъ
огнени езици. Изпълнени съ Св. Духъ, тѣ полу-
чили даръ да говорятъ на разни езици и съ своитѣ
възторжени речи още въ сжщия день разтърсили
душитѣ на три хиляди люде отъ разни племена.
Съ удивление тия племена слушали евангелското
благовестие на своитѣ родни езици. Първата жетва
на Св. Духъ била огромна. Всички, които чули
въдъхновенитѣ думи на апостолитѣ и, особено,
речъта на ап. Петра, се кръстили и, понесени отъ
вълнатата на религиозна радостъ и възторгъ, взели
да продаватъ своитѣ имения, за да служатъ по-
усърдно на Христа. Радостъ изпълняла сърдцата
на всички първи християни, искрена любовъ ца-
рила между тѣхъ и озарявала тѣхния животъ съ
неземна свѣтлина. Постоянното увеличаване на чи-
слото на Христовитѣ последователи засилвало тѣх-
ното ликуване и увеличавало тѣхната радостъ.

Тѣй, въ първия день на това велико събитие
възникнала св. християнска апостолска Църква въ
Иерусалимъ. Чудо се извършило предъ лицето на

всички апостоли, и тѣхнитѣ души се напълнили съ
непоколебима вѣра въ Божествения имъ Учителъ и
въ бързото разпространение на християнството по
земята.

Само следъ слизането на Св. Духъ апостолитѣ
се проникнали напълно отъ учението на своя бо-
жественъ Учителъ и Спасителъ. Само тогава тѣ
разбрали напълно сжщността на християнската
любовъ. Тогава сжщо, неземната радостъ, единъ
отъ най-великитѣ дарове на Св. Духъ, станала
тѣхна неотемлема сжщностъ. Случайноститѣ на
земния животъ изгубили властъ надъ тѣхъ. Това
прераждане на хората е най-великото Господне
чудо; то е кръщението съ Св. Духъ, което е
кръщение огнено.

Колкото повече се отдалечаваме отъ Петде-
сетница, въ откриващата се дълбочина на исто-
рията, толкова повече, като че ли, се отдалечаваме
отъ огъня и свѣтлината на Св. Духъ. Тѣ, като че,
ставатъ все по-слаби и по-слаби. Но, все пакъ, въ
живота и въ историята на Църквата огънятъ на
Св. Духъ се чувствува като една фактическа дей-
ностъ. Отъ време на време той пламва по-осеза-
телно въ избрани Божии съсжди, или тихи гори и
свѣти въ светитѣ таинства на Църквата. Това може
да засвидетелствува всѣка вѣрваща душа, всѣка
душа, въ която е пламнала поне една малка искра
отъ огъня на Св. Духъ. Всѣка такава душа ще
разкаже колко неизказана е радостъта, която по-
сещава човѣка, когато той бжде докоснатъ отъ
крилото на Св. Духъ, каква неземна свѣтлина се
разлива предъ очитѣ и какъвъ дълбокъ смисълъ
въ битието се открива предъ разума, когато ни е
посетилъ Св. Духъ, за да запали Своя благодатенъ
огънь въ насъ. Наистина, велика е благодатната
сила на Св. Духъ, но нейното величие могатъ да
почувствуватъ само ония, които сж достойни за това.

Всички слова и писания за Св. Духъ ще си
останатъ бледни и мъртви, лишени отъ Самия Духъ,
отъ Неговитѣ неизказани въздишки и пророчест-
вени думи, ако въ душитѣ ни не гори Неговиятъ
свещенъ огънь. Затова цѣлото творение, начело
съ човѣка, зове и се моли: *прииди и вселися въ ны!*
Въ изнемога Го зове и въ огнена жажда Го търси!
Утешителтъ е близу. Той е въ свѣта. Но дали
свѣтътъ е съ Него? Чрезъ таинствата на Църквата
Той ни дава живо богообщение. Той пази и ржко-
води Църквата презъ буритѣ и мъглитѣ на този
свѣтъ. Чрезъ Неговата сила тя за насъ е висша
действителностъ, благодатенъ оазисъ срѣдъ пусти-
нята на живота, могща духовна пружина, духовна
радостъ срѣдъ долината на сълзитѣ, небесна свѣт-
лина срѣдъ земния мракъ. Тя, тази таинствена и
велика действителностъ, никога нѣма да ни бжде
отнета, защото нейнъ вдъхновителъ и ржководи-
тель е Св. Духъ, слѣзналъ отъ небето, изпратенъ
чрезъ Сина отъ Отца, и разкриващъ Отца и Сина.
Заедно съ божественото у насъ е съединено —
„нераздѣлно и неслянно“ — и човѣшкото, което
трѣбва да се обожестви, да стане богочовѣческо.
Но колко печално, дори колко страшно е това
човѣческо битие, когато страни отъ Св. Духа и
бѣга отъ Него, бои се отъ Него и не Го желае.
Бѣгатъ отъ Него и не Го желаятъ понѣкога и па-
зителитѣ на свещения огънь, които обикновено
иматъ традиционно благочестие, но сж чужди за
благочестието на творческия животъ, и всички
ония, които съвсемъ не знаятъ светинята или, ако
я знаятъ, мразятъ я и я хулятъ. Надменността, и
фарисейското и садукейското ожесточение, често

и срѣдъ самитѣ вѣрни, срѣдъ служителитѣ даже на олтара, се съюзаватъ, за да угасятъ Духа и Неговитѣ творчески внушения. Това сж кустодии, които пазятъ суетното и лъжливото, това е застои, възведенъ въ законъ на живота, нерадостенъ прозаизъмъ и лъжелуховна проказа. Огненитѣ езици, които пламватъ въ тъмнината, биватъ бързо угасвачи. Напраздно като че ли прозвучава въ ношъта вопѣльтъ на вѣрващата и изчезващата душа: „Утѣшителю, Душе истинъ, приди и вселися въ ны!“ Демонични вихри го отнасятъ въ мъртви полета. Но Духътъ живѣе и таинствено оросява чиститѣ души съ възвишени и творчески идеи за служба на ближния, за тържеството на правдата — социална, политическа и историческа — въ свѣта, слиза Той надъ тия души като тиха и кристална утринна роса и ги напоява съ небесна радостъ и ведрина.

Царю на необятнитѣ небесни дълбини и висини, Властителю на безплътнитѣ сили, необхватна Сило на Божеското естество, Вѣнценосна сладостъ на райскитѣ чертози, Утешителю въ скърби, плачъ и въздыхания, приди и вселися въ ны! Утешителю въ тревожния часъ на раждането и въ скръбния часъ на смъртъта, Отрадо въ мрачната пустиня на живота, Пуше на истината, Многоценно богатство на небесата, Неизтощимо съкровище на човѣшкия духъ. Подателю на живота на безплътнитѣ духове, на човѣцитѣ, на тваритѣ, на земята и на вселената, очисти ны отъ всякъи скверня! Свѣтлина на свѣтличина и животворна икра на очитѣ, ела, като Царь, и съ Твоего лихание очисти нашия духъ и нашата плътъ отъ отровнитѣ изпадения на нашитѣ грѣхове. Очисти храма на нашия разумъ отъ лъжливи и блудчи мисли, мечтания и желания, очисти съкровищницата на нашитѣ сърдца за радостъта отъ познаване на Твоята свѣтлина! Помогни ни да не ни отдалечи отъ Тебе неукротимата буря на нашитѣ пороци! Дай ни да се приобщимъ, Блаже, къмъ Твоитѣ неизброими съвършенства, мждростъ, всепрощение, правда, любовъ, пълнота и истина. Очисти душитѣ и сърдцата ни, за да пламне въ тѣхъ Твоятъ светъ огънь.

Утѣшителю, Душе истинъ, приди и вселися въ ны!

Търновскиятъ митрополитъ Климентъ и неговото отношение къмъ благотворителността.

Търновскиятъ митрополитъ Климентъ (В. Друмевъ) произхожда отъ семейство, което нѣкога е имало сравнително добро материално състояние, но което, къмъ времето на детинството и юношескитѣ му години, обеднѣло. За това допричесли доста много и настъпнитѣ неспокойни времена, презъ които работата на неговия бща срѣщала голѣми трудности и опасности. Той дори е билъ сбиранъ на нѣколко пжти отъ разбойници и, поради това, е трѣбвало да прекрати своитѣ пжтувания. Това пъкъ, отъ своя страна, съкратило и почти съвсемъ намалило доходитѣ на семейството. Настъпили дори години и на значителни лишения. Бедността, обаче, не се отразила зле съ своето потискващо влияние върху подрастващия младежъ. Той не е смазанъ и принизенъ. Подъ благата и примирителна човѣшка обноса, която Друмевъ наследява по природа, се крие борчески, гордъ и независимъ

духъ. Сравнително тежкото материално положение би могло да помогне да се развива у него чувството или съзнанието на безсилие, на безизходностъ, тѣ като бушуващитѣ у него стремежи къмъ знание, къмъ повисша наука се сблъскватъ съ решителната невъзможностъ да бждатъ тѣ достигнати отъ бедняка, който, при това, не може да разчита на друга каквато и да било помощъ. Би могло да се очаква, че Друмевъ, въпрѣки всички свои желания за наука, ще се нареди въ числото на тия отъ неговитѣ другари, които вече бѣха се примирили съ това да заловятъ малкъ занаятъ, за да си изкарватъ криво-лѣво прехраната. И този изходъ като че ли е неминуемъ, като че ли се налага, защото тъкмо въ тия години той не би могълъ да намѣри поддръжка не само срѣди своитѣ, но и между по-състоятелнитѣ съграждани. И все пакъ, мачаръ и притиснатъ отъ тежкитѣ условия на живота, Друмевъ не престава да мисли и да работи за достигане на по-висше образование. Той е ученикъ, и то много добъръ ученикъ, въ класното училище на Доброплдни. Не минава много време и Друмевъ става *суплентъ*, помощникъ на Доброплдни, но не престава да мисли за по-висше образование и за отиване въ Русия, за да го получи. Нѣщо повече. Тъкмо сега той долазя още по-силно сладостъта на науката, още по-неудържимъ става стремежътъ му къмъ нея и още по-ясно се изпрѣчватъ предъ него трудноститѣ, които неговата бедностъ му създава. Понеже свои (лични или бащини) срѣдства той нѣма, става нужда да се дирятъ другаде. Но къде и отъ кого? Ето въпроситѣ, които очевидно сж създали не малко и остри болки на неговата душа, които сж причинили не малко страдания, засѣгайки гордостъта и чувството му за унизителността на протягането ржка за помощъ. Срѣдства за учение, обаче, трѣбва да се намѣрятъ. Да се спечелятъ съ трудъ не бѣ възможно, тѣ като суплентството му давало много малко. Да се дирятъ обществени срѣдства е било сжщо тѣй невъзможно, тѣй като такива липсвали. Да се търсятъ пари отъ частни лица е трудно и унизително. Хората, които иматъ срѣдства, не обичатъ да даватъ. Ако ли пъкъ се решатъ да дадатъ, то това *даване* се превръща въ нѣкаква непоносима инквизиция. Едни отъ невежество, други отъ суетностъ, отъ тщеславие, трети отъ желание да минатъ за напредничави, когато даватъ помощъ, правятъ като че ли нарочно това, което унижава, което жестоко окъбява тоя, който трѣбва да се улостои съ тѣхната милостъ: бързатъ да разтрѣбятъ на цѣлъ свѣтъ, че помагатъ. Като че ли въ такива случаи всички се надпреварватъ да подчертаятъ, че надарениятъ не е заслужилъ помощъта, но че тѣ, щедритѣ, милостивитѣ, благодетелитѣ правятъ голѣма жертва, вършатъ наистина голѣмо благодеяние на тоя некадърничкъ, или изпадналъ непрокопсаникъ, като му подхвърлятъ помощъта си. Подобно едно отношение къмъ благотворителността дълбоко възмушва младия Друмевъ и го отвращава дори отъ мисълъта да протегне ржка, за да иска чужда помощъ.

Критичниятъ погледъ на Друмевъ не се плъзва по повърхността на тия проявления на живота, въ които жедуващата за знания, но и горда по духъ, младежъ трѣбва по нѣкога да подири чужда помощъ. Той заглежда въ тѣхъ дълбоко и отъ много страни. Едно-временно долазя и комичното и трагичното на живота. Очертава и низкитѣ прояви на хората и тѣхнитѣ възвишени пориви. Силата и красотата, симпатията и подкрепата на неговия буденъ, стремящъ се къмъ съвършенство, къмъ значение, но и къмъ правда, чистота и независимостъ духъ, сж на страната на тая гордостъ, независимостъ и чистота, които трѣбва да бждатъ сж-

щията на тоя, който се нуждае, и на тоя, който трѣбва да дава, защото и Богъ му е далъ повече. Поради това и Друмевъ, както и неговиятъ герой Живко отъ повестта му „Ученикъ и благодетели“, се решава само на едно: той иска само съдействие, за да получи образование, и трѣгва за Русия, за Одеса, съ нѣколко спечелени отъ суплентството златни монети, завързани нѣколко пжти въ вжзелче, за да се запазятъ за по-дълго време.

Въ Одеса, дето стига следъ голѣми прекеждия и следъ като му ограбватъ и тия малки лични срѣдства, Друмевъ преживява нови мъки и разочарования. Тоя пжть тѣ сж по-силни, по-дълбоки, защото идватъ отъ страна на хора, които би трѣбвало да стоятъ въ духовно-нравствено отношение на по-високо стѣпало отъ тия, които Друмевъ познаваше отъ Бъл ария. Униженията, душевнигѣ болки и редица други несгоди усилватъ у Друмева отрицателното отношение къмъ хорската суетностъ и често пжти свързаната съ нея волна или неволна жестокостъ, дори безчовѣчностъ. Очевидно, той лично трѣбва да е много и дълбоко страдалъ, очевидно неговата естествена гордостъ, плодъ на непосредственостъ и чистота на душата, трѣбва да е била твърде силно уязвявана, за да може да ни даде редица образи на лъжеблагодетели и благотворители въ споменатата по-горе повестъ. Въ нея Друмевъ, чрезъ своитѣ герои Живко и Петъръ, изразява погнусата си отъ това, че отъ невежество, тщеславие или просто отъ глупава надутостъ и недомислие хората подлагатъ на непоносими унижения беднитѣ, нуждаещитѣ се, за да имъ помогнатъ, или пъкъ имъ прѣчатъ, пакостятъ, когато тѣ сж заявили своята гордостъ, когато сж защитили своето човѣшко достоинство.

Трѣбва, обаче, да се спремъ и на друга една страна въ характера на младия Друмевъ, за да можемъ да разберемъ силата и величието на характера на митрополита *Климент* въ неговото отношение къмъ благотворителността. Друмевъ е човѣкъ съ голѣмо и благородно сърдце. Той е отзивчивъ, човѣченъ, благъ. Нѣщо повече. Той е всѣкога готовъ да помага, да жертвува, да се жертвува. И това у него не е нѣщо външно, не се върши за показъ, за да прави впечатление на другитѣ, а е самата му сжщина. Тѣкмо поради тия основни, неотнимаеми черти на неговата личностъ, изостреността на преживѣванията отъ унижаващитѣ човѣка действия на лъжеблагодетели и благотворители е особено голѣма и дълбока. Това изработва у него твърдъ, непоколебимъ мирогледъ и едно всѣкога положително, сърдечно, благо отношение къмъ хората изобщо и къмъ нуждаещата се бедностъ, въ особеностъ. Той щади чуждото достоинство. Неговата отзивчивостъ, готовността му да помага, неговото сърдечно обращение, посрѣщане на нуждата сж тѣй непосредствени и тактични, че не обиждатъ, не ожесточаватъ, спиратъ завистта и омразата, които често живѣятъ въ негласно съгласие съ крайната бедностъ. Тоя, който се решава да иска нѣщо отъ него, знае, че нѣма да бжде нахоканъ, наскърбенъ, нѣма да бжде посрѣщнатъ като досаждащъ бездѣлникъ, като готованъ, а като човѣкъ, като братъ. Помощта, която дава митрополитъ Климентъ, се дава отъ любовъ и съ любовъ. Тя нѣкакъ вътрешно задължава, окрилява и възвишава тоя, който я получава, и той не се чувствувва съ нищо засегнатъ, или унизенъ.

Въ сжщото време митрополитъ Климентъ, както въ своитѣ привзедения, тѣй и въ своитѣ слова, беседи и речи, постоянно призовава хората къмъ честенъ и упоритъ трудъ, къмъ дейностъ, която едновременно е изворъ и на духовни и на материални блага. Но

тоя тѣй важно и тѣй жизнено начало никога не се явява у него срѣдство — било за да бжде отклонена протегнатата ржка за помощъ, било за уронване достоинството на тоя, който е дошелъ при него за помощъ. И когато го поддържа, когато насочва хората къмъ него, митрополитъ Климентъ изтѣква, че има и че сж много случайтѣ, въ които непосредствено изразениятъ дългъ на човѣка е: да укаже търсената отъ него помощъ. Когато нуждата е на лице, когато е ладеностъ, единственото нѣщо, което трѣбва да стори човѣкъ е: *да помогне*. И това помагане трѣбва да бжде отъ сърдце, дълбоко, съ любовъ, безъ користъ, безъ суетностъ: *не за да видятъ и чуятъ хората*.

Но ако животътъ може постоянно да изпрѣчва белния, нуждаещия се, болния или немощния предъ необходимостта да търси помощъ или подаяние, а тоя, който е богатъ, който има — предъ нуждата да дава, да помага, нравствениятъ дългъ на последния не се завършва съ това, че трѣбва да даде, да задоволи налична нужда. Предъ личността изобщо, както и предъ организираната общественостъ, е поставенъ за изпълнение по-голѣмъ, по-високъ дългъ: да се насочва животътъ тѣй, че творческиятъ трудъ и организираното добротворство, проявяващата се християнска любовъ да създадатъ условия, които да прекратятъ хорскитѣ бедствия, да задоволятъ всички нужди чрезъ трудъ и чрезъ братска подкрепа и съдействие.

Извѣнъ тѣй очертания идеалъ и освенъ нравствения дългъ на хората да го осществяватъ, ще се налагатъ случаи, когато благотворителността ще носи личенъ, случаенъ характеръ, или ще трѣбва да получи общественъ характеръ, като се създадатъ съответнитѣ институции и се впрегнатъ въ работа съответнитѣ обществени соѣди. Тѣ се иматъ предназначението да подпомагатъ тия, които сж лишени отъ възможностъ да работятъ. Както и да се прояви благотворителността, тя трѣбва всѣкога да бжде изразъ на любовъ, зачитане, готовностъ къмъ жертви, безкористна. Въ противенъ случай тя ще руши и личността и обществеността, защото ще внесе въ тѣхъ началото на разложението, като притѣпява личното достоинство, като създава тежки душевни кризи, покрусилъ и отчаяние, или пъкъ като подготвя хората къмъ ленивостъ, готованство, безличие. Като отбѣгва възможността да създаде покрусилъ у тия, които иматъ високо съзнание за човѣшко достоинство, благотворителността съ тактъ и умѣлостъ, съ сърдечностъ и любовъ ще насочва нуждаещитѣ се къмъ честенъ трудъ, къмъ лична дейностъ за произвеждане на блага. Така ще се създадатъ условия за помагане на другитѣ, които въ момента сж лишени отъ възможностъ да работятъ, но които ще бждатъ насочвани и подготвяни къмъ работа при първата възможностъ за това. Споредъ митрополита Климентъ, бедниятъ, който получава подкрепа, трѣбва всѣкога да мисли, че ще трѣбва да я заслужи чрезъ своя трудъ, а богатиятъ, който дава, ще трѣбва да знае, че дава отъ сърдце, за да помогне, като се старае най-вече да даде работа на тия, които иматъ нужда отъ нея. Трудътъ не само създава блага, но и носи най-голѣмата утеха на хората, като прави сладкъ добития чрезъ честенъ трудъ жкъ хлѣбъ.

Проф. Г. Ст. Пашевъ

Всички радости въ тоя животъ сж придружени отъ мъки и горчевини, за да не ни опиватъ.

За любовта.

Учението за любовта е сърцето на християнството. Спасителят дойде на свѣта да спаси човѣчеството отъ заблудата и грѣха. Той дойде, за да открие пътя къмъ небето чрезъ любовта. Богъ иска Неговитѣ създания да познаятъ вѣчния животъ. Любовта Му къмъ насъ доведе Неговия Синъ на земята, та който повѣрва въ Него и приеме Неговото учение, да не загине, а да има вѣченъ животъ.

Любовта въ християнското учение е всичко. Тя е неговата сжщностъ. Нашиятъ Спасителъ — Синътъ Божи, ни откри нейния практиченъ смисълъ и нейната мистична сжщина въ сжщото време. Апостолъ Йоанъ въ посланията и евангелието си най-добре разкрива нейната сжщина и значение.

И, наистина, любовта е алфа и омега на свѣта. Тя е самиятъ животъ въ най-широкъ смисълъ на думата. Любовта е творческото начало въ свѣта. Тя е пълната положителна деятелностъ въ живота на всѣко човѣшко общество. Нищо безъ нея не е станало въ положителенъ смисълъ. Нейниятъ антиподъ — омразата, е разрушителното начало. Любовта има своя произходъ въ Бога, а омразата — дявола.

Любовта е свѣтлина, день, въ който човѣшката душа смѣло върви и съ радостъ живѣе. Тя е сравнена съ слънцето. Тя не търли мракъ. Тя самата свѣти и гони мрака. А омразата е тъмна, безкрайна, безнадежна нощъ, въ която звездитѣ сж потъмнѣли. Тя е отчаяние, мракъ, смъртъ. Любовта води къмъ безсмъртие, къмъ вѣченъ животъ. Любовта дава, не взема. Тя не дѣли, а събира. За любещия, споредъ Спасителя, всички сж братя, всички сж синове на общия нашъ Небесенъ Отецъ — Бога. И лошиятъ и добриятъ сж еднакво любими. Лошиятъ ще стане добъръ. Тайната на любовта е велика. Тя превръща, преобразява човѣка, прави го безкрайно добъръ.

Любовта е единственъ законъ за християнина. Да обичашъ не ежедневно проявяващата се човѣшка душа — съ малко съвършенства и мнѣ о несвършенства, а далечното, непроявеното богатство. А любовта търси и открива именно далечното, празничното, подвига — нравствената красота.

Любовта не може безъ деятелностъ. Тя е живо начало. Тя е запаленъ огънь, който топли и търси да стопли подобнитѣ. Тя не може, като огънь, да се не прояви ежечасно, не съ думи, а съ дѣла. Нѣма, следователно, нравственостъ безъ любовъ.

Любовта не е егоистично чувство. Тя е козмична сила въ християнски смисълъ на думата. Азъ обичамъ не за свое удовлетворение, а заради Бога. Когато чувствавамъ въ себе си и въ близкитѣ. И отъ тукъ любовта се превръща въ стихия. Най-добритѣ примѣри сж първитѣ години на християнството. Всички даваха въ общата каса, каквото имаха, образуваха първитѣ комунални християнски общини. И Богъ пребиваваше между Христовитѣ следовници. И като герои умираха съ пѣсенъ за Христа. И тъй загина езицескиятъ Римъ.

Християнската любовъ е мистична. Тя слива личното азъ съ Всемирното азъ — Бога. Тя се слива съ природата, близкия и Бога. И Богъ живѣе въ душата на любящия. Любовта има своя езикъ — съзерцанието. Тя не се нуждае отъ много слова да убеждава. Тя се жертвува за ближния си. Тя прави чудото — преобразява. Разбойникътъ може да стане светецъ. Нейнитѣ очи гледатъ безкрайността, тя се пои отъ извора на вѣчността. Скоропребодното не е нейната стихия. Тя го има, за да направи щастливи други. Тя

се радва, когато открие сълзитѣ нѣкому, а тжжи, когато не е сторила презъ деня най-малкия подвигъ.

И затова любовта е дейна винаги. Тя е основа на всѣка човѣшка дейностъ. Тя ни кара да работимъ и да работимъ съ любовъ и радостъ, защото само чрезъ любовта нашиятъ трудъ е плодonoсенъ, а извършеното — най-добро. Любовта внася съдържание въ труда на нашия ежедневенъ животъ. Бидейки отъ божественъ произходъ, тя е винаги благодарна и радостна. Тя не завижда и не се гнѣви, благославя и се радва.

Единственото, което Богъ е вложилъ въ сърцето ни, е любовта, която ни доближава до Създателя и ни Го открива. Тя ни води къмъ безсмъртието, къмъ обещания вѣченъ животъ. Учението за спасението на човѣшкия родъ е учение за любовта въ сжщностъ.

Не съ ума, а съ сърцето се постига любовта. Когато любовта се запали въ човѣшкото сърдце, тя очиства и ума. Така сърцето и умътъ ни довеждатъ до мъдростта — най-висшето състояние на човѣшкото съвършенство.

Времето, което живѣемъ, е мрачно и тежко време. Днешното състояние на нѣщата трѣбва да се превъзмогне. Човѣкътъ трѣбва да победи себе си и създаде новия човѣкъ. Новиятъ човѣкъ ще трѣбва да стане господаръ на историята и събитията. Само чрезъ любовта ще може да победи враждебнитѣ сили. Любовта ще стане основа на народния и международенъ животъ, та да се облекчи тежката участъ на човѣчеството. Христосъ трѣбва да бжде приетъ като Спасителъ, за да се изгради животъ на правда и справедливостъ.

Лично българскиятъ народъ има нужда отъ любовта, която Спасителятъ Христосъ ни откри, за да можемъ да изградимъ най-добрия общонароденъ животъ, въ основитѣ на който да легне правда и справедливостъ. Особено сега, когато Божието благоволение е къмъ насъ, нека проявимъ нашата голѣма любовъ къмъ своитѣ братя, току-що освободени, и, като отиваме при тѣхъ, да изпълнимъ дълга си на служители: нека занесемъ сърцето си, любящото сърдце на тия дългострадали братя. Нека ги стоплимъ и имъ помогнемъ, та да се почувствуватъ приобщени братя.

Вчерашното азъ трѣбва да остане задъ насъ. Съ мъдростъ да отидемъ между нашитѣ освободени братя и имъ отнесемъ всички добродетели, рожби на любовта. Така ще се покажемъ достойни за Божието благословение и милостъ. Нека внимаваме и изпитваме себе си, така ще се доближимъ до мъдростта и ще изпълнимъ дълга си къмъ своитѣ братя. Да ги облѣхнемъ съ оная любовъ, каквато Всевишниятъ излѣ върху насъ.

Н.

Цель и смисълъ на историята.

(Продължение).

Но Бердяевъ не се ограничава съ етическа критика на теорията на прогреса, а заедно съ Ед. Майеръ, Тенисонъ, Буркхардъ, Шпенглеръ, Фереро, Виперъ, Сорокинъ и др. прави и позитивно-научни възражения противъ нея.

Голѣмитѣ открития на археологията въ най-ново време показаха наивността на вѣрата въ непрекъснатия прогресъ на човѣчеството. Благодарение на тѣзи открития ние сега знаемъ, че сжществували велики древни култури, които хиляди години преди насъ сж достигнали до такова съвършенство, което въ нѣкои

отношения надминава даже културата на 19 вѣкъ. Археологическитѣ открития не спиратъ. Не отдавна въ Африка бѣха открити следитѣ на неизвестна, но очевидно висока култура, едва ли не по-древна отъ вавилонската и египетската култури. Но всички тия култури сж загинали, цѣли народи, носители на велики цивилизации, сж изчезвали, а новитѣ народи, които идвали на тѣхно мѣсто, често даже не сж знаели и не сж подозирали за сжществуването на своитѣ предшественици и на тѣхнитѣ цивилизации. Надеждата за това, че достиженията на днешната европейско-американска култура ще се окажатъ по-здрави отъ предшествуващитѣ, не е обоснована върху нищо. Тя сжщо тѣй може да загине, както сж загинали културитѣ на Египетъ, Вавилонъ, Персия, Микени и др. Дори да допуснемъ, че нашата култура нѣма да загине и ще продължи да се развива още по-нататкъ, съ още по-бързо темпо, ще направи ли това „развитие“ по-щастливъ и по-добъръ човѣка? Ще унищожи ли то злото, неправдата, насилието, експлоатацията, страданията и смъртта? Не се ли свежда цѣлото развитие на цивилизацията на наше време къмъ едно само външно усъвършенствуване на техниката, което въ края на краищата, не дава на човѣка очакванитѣ резултати?

Човѣшката личностъ, казва Бердяевъ, на върха на новата история не може да понесе робството на обществото и на природата и се стреми да се освободи отъ тѣхъ. Но, вмѣсто това, тя чувства все по-голъма и по-голъма зависимостъ и отъ природата, и отъ обществото! Чрезъ машината, чрезъ развитието на материалнитѣ, производствени сили, човѣкъ се старае да овладѣе стихитѣ на природата. Но вмѣсто това, той става робъ на създадената отъ него машина и на уредената отъ него материална и обществена срѣда. Такъвъ несполучливъ резултатъ дава най-новата история. И съ такива неуспѣхи е пълна цѣлата история! . . . Епохата на т. н. религиозна реформация изтъкна идеята за религиозна свобода, но доведе до страшенъ кризисъ въ религиозния животъ. Французката революция провъзгласи лозунгитѣ за „свобода, братство и равенство“, а въ сжщностъ създаде буржоазното общество на 19 в., създаде голѣми противоречия, нови форми на неравенство и омраза между хората. Никога не сж успѣвали и никога нѣма да успѣе нито една революция. Всички известни намъ революции не сж постигнали своитѣ задачи, а нѣщо съвсѣмъ друго, противоположно на това, което сж искали. Може да се каже, че историята представлява отъ себе си постоянно неуспѣхъ на най-добритѣ по замисълъ, най-идеалнитѣ стремежи, усилия и опити. . . Затова всѣка историософия, която разглежда историческия процесъ отъ гледна точка на едно иманентно разрешение на неговитѣ задачи, трѣбва да се признае за утопическа. Всѣка такава историософия води къмъ песимизъмъ. Съ други думи, всѣка теория, която търси да намѣри смисъла и целта на човѣшката история само въ предѣлитѣ на земната сждба на човѣка, трѣбва да доведе до тѣжни изводи. Тогава човѣшката история се представя или въ видъ на исторически кржговратъ, въ постоянно въртене и връщане къмъ сжщитѣ безкрайно пѣти преживѣни отъ човѣчеството жизнени форми, идеи, стремежи и неуспѣхи, или въ видъ на нѣкакво безсѣдържателно, безцелно движение, въ нѣкаква раздърпана импровизация. . . безъ програма, безъ зададена тема, безъ неминувема развръзка“, както се изразява Херценъ (Сочинения А. И. Герцена. Женевское издание. Т. IX, стр. 324).

Представата за историческия процесъ като постоянно кржговратъ се срѣща още у древнитѣ грѣцки

и римски историци. Отражение на тази представа намираме и въ чудната, безкрайно тѣжна картина на „Еклисиаста“:

„Суега на суетитѣ, казва Еклисиастъ, суета на суетитѣ — всичко е суета! Каква полза за човѣка отъ всичкитѣ му трудове, съ които се труди подъ слънцето? Родъ прехожда и родъ дохожда, а земята пребждава до вѣка. Слънце изгрѣва и слънце залѣзва и бърза къмъ мѣстото си, дето изгрѣва. Вѣгъръ вѣе къмъ югъ и отива къмъ северъ, върти се, върти се въ своя пѣть и пакъ почва своитѣ кржгообрѣщения. Всички рѣки текатъ въ морето, но морето се не препълня; тѣ отново се връщатъ къмъ онова мѣсто, отдето рѣки текатъ, за да текатъ пакъ. За всѣка работа се иска трудъ; човѣкъ не може всичко да изкаже; око сене насища отъ гледане, ухо се не напълня отъ слушане. Каквото е било, пакъ ще бжде, и каквото се е правило, пакъ ще се прави — нѣма нищо ново подъ слънцето. Случва се да казватъ за нѣщо: „вижъ, нѣ, това е ново“, но то е било вече презъ вѣковетѣ, що сж били преди насъ. Нѣма споменъ за миналото; па и за това, що има да стане, нѣма да остане споменъ у ония, които бждатъ отпосле“ (Еккл. 1, 2—11).

Въ началото на 18 в., италианскиятъ философъ Дж. Вико разви теорията за историческия кржговратъ въ цѣлостна система. Днесъ тя се сподѣля отъ много видни историци, философи и социолози, между които и отъ Шпенглеръ и Виперъ.

Теорията за историческия кржговратъ е много по-логичка, отколкото теорията за прогреса. Но тази теория е отрицание на смисъла и целта въ историческия процесъ, признание на цѣлата земна сждба на човѣчеството за глупава. . . Нѣкои протестантствуващи християни-писатели сж благоприятно настроени къмъ тази теория.

Въ днешната руска философия, въ връзка съ рѣзката критика и отрицание на прогресивната историософия, има нови, твърде интересни опити за обосноваване на смисъла и целта въ историята на човѣчеството отъ християнска гледна точка. Най-смѣлитѣ и най-интересенъ опитъ е този на Н. А. Бердяевъ.

Споредъ неговата „философия на историята“ или, както той още я нарича, „философия на човѣшката сждба“, историята на човѣчеството наистина е безсмислена, безцелна, безумна и безкрайно трагична, ако се ограничимъ да търсимъ нейния смисълъ и целъ само въ границитѣ на земното сжществуване. Нейниятъ дълбокъ смисълъ и висшата ѣ цель е задъ предѣлитѣ на това сжществуване, въ Бога. Зѣмната история на човѣчеството не е случаенъ бѣгъ и лутаница на епохи и поколѣния, безъ цель и безъ смисълъ, не е вѣченъ кржговратъ, а проява и по-нататъшно развитие на великъ процесъ, който, подобно на Гетевия „Фаустъ“, има свой прологъ въ небето, до появата на людетѣ на земята, „въ небесната история“, и който ще намѣри своето разрешение и епидогъ сжщо въ надземния небесенъ животъ. Тѣй сж учили първитѣ християнски историософи — Оригенъ, св. Григорий Ниски, Дионисий Ареопагитъ, блаж. Августинъ.

Християнското съзнание не отрича смисъла и съдържанието на земната човѣшка история, щомъ Богъ се е въплотилъ, приелъ е човѣшки образъ и е основалъ Църквата на земята. Значи съединени сж небето съ земята. Непосрѣдственото участие на Църквата въ земната история на човѣчеството повече отъ всичко свидетелствува, че, въпрѣки всички дефектни страни на историческия процесъ, има смисълъ и цель въ земната история на човѣчеството.

Тѣй, на единъ убедителенъ, увлѣкателенъ, и

най-важното, понятеъ за днешния интелигентенъ човѣкъ езикъ, Бердяевъ се опитва да даде една смѣла християнска философия на историята. Но той допуска и нѣкои грѣшки. Но за това другъ пжтъ.

Б. п. Стоименовъ.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Привичката.

Отъ св. Григорий Ниски.

Изобщо трудно е да се победи привичката, защото тя има голѣма сила да увеличи човѣка и да поробва душата, представяйки се на гледъ за нѣкаква добра проява. Всѣки чрезъ привичката добива известенъ нравъ и служи на нѣкое пристрастие. Никога проява въ човѣшкия животъ не заслужава толкова внимание и не налага по голѣма предпаза, колкото прищката. Доказателство за това е историята и битиетъ на човѣчеството: при такъво множество народи по земята, не у всички се проявявагъ еднакви стремежи — въ разнитѣ народи понятието за добро и зло е различно и зависи отъ привичката, която поражда въ тѣхъ разположение и стремежъ къмъ едното или другото. Не само между народитѣ може да се забележи такъво размислие, че едни и сжщи занятия отъ едни хора да се уважаватъ, а отъ други да се презиратъ, но въ единъ и сжщъ народъ, въ единъ и сжщъ градъ, даже въ едно и сжщо семейство, може да се открие голѣмо разногласие за нѣщата, което е плодъ отъ привичката на всѣки човѣкъ. Така, родилитѣ се едновременно въ свѣта братя далечъ се различаватъ единъ отъ другъ по начина на живота си. И това още не е чудно — дори всѣки човѣкъ поотдѣлно, често за единъ и сжщъ предметъ, разсжжлава нееднакво: а въ зависимостъ отъ настроението, създадено по привичка.

Безъ да се отклоняваме особено отъ предмета си, ние познаваме мнозина, които отъ ранна младостъ бѣха силни любители на цѣломждрието. Начало на порочния си животъ тѣ поставиха съ това, че взеха участие въ удоволствия, които нѣкакъ си видимо сж законни и позволени. Следъ това, като изпитаха веднажъ сладостта имъ, тѣ всецѣло се заробиха отъ инстинкта на тѣлото и откъснаха душата отъ стремежа ѝ къмъ божественото — по този начинъ, като се предадоха на материалното и низкото въ живота, тѣ разкриха въ себе си широко поле за страститѣ, които съвършено изкорениха въ души тѣ имъ стремлението къмъ благородното и възвишеното въ живота. Нека не се привързваме къмъ това, което противодействува срещу закона на нашия духъ, чрезъ плътски страсти: да не се вълнуваме отъ грижи за имоти, отъ загуба на пари и отъ какво да е друго, което ни поробва на настоящия животъ, а да се грижимъ за небесното, което превъзхожда всичко. Който е посветилъ себе си на този свѣтъ, той е въ невъзможностъ да изпълни великитѣ заповѣди на Господа: да обича Бога отъ всичкото си сърдце и съ всичката си сила — както и ближния си като самъ себе си! Какъ можешъ да обичашъ Бога и да се жертвуващъ за ближния, когато сърдцето ти и силата ти сж раздѣлени между Бога и мамона?

Много е трудно да се боришъ съ привичката и противъ удоволствията — никои, обаче, не бива да губи смѣлостъ въ борбата съ злото. Привичката, ако е силна въ злото, може да я направимъ силна и въ

доброто, като постоянствуваме въ добродетели, видимо трудни, но не непостижими — такава удоволствие е прекрасно и честно за разумната душа: това за нея е по прилично, отколкото малодушното увлѣчение въ низкото на живота.

Отъ руски — *Ибр.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Не е вече сънь, а действителность...

Малко сж у насъ тия, които познаватъ тежкото робство подъ турцитѣ, а още по-малко сж, които помнятъ и фенерското иго. Изобщо, твърде малцина иматъ ясна представа за грозотата на двойното робство и, поради това, не могатъ напълно да оценятъ свободата. Въ прѣки това, обаче, при великото събитие — освобождението на поробенитѣ родни краища, всички бѣхме обхванати отъ неопикуема радостъ и възторгъ, всички дълбоко и искрено се радвахме и продължаваме да се радваме, като и днесъ, ето вече два месеца, поради извънредното величие на това събитие, не престава сегизъ-тогизъ да ни тревожи даже и съмнение — дали всичко туй не е нѣкакво приятно съновидение.

А колко ли е по-силна тая радостъ у освободенитѣ наши братя? Тѣ, горкитѣ, цѣли петъ столѣтия и половина непрекъснато изнемогваха подъ робство, особено презъ последнитѣ 25 години — подъ грозното и непоносимо робство на сърби и гърци. Потисничеството надъ тѣхъ бѣ стигнало до тамъ, че тѣ, осждени на претопяване и унищожение като българи, нѣмаха родни църкви и училища, лишени бѣха отъ всѣкаква българска книга, не можеха да носятъ българскитѣ си имена, като най-строго имъ бѣ забранено да се наричатъ българи и да говорятъ по български. Постоянно бѣха въ страхъ и трепетъ. Гонения, побои, затвори, заточения, убийства — това бѣ тѣхниятъ всѣкидневенъ животъ. И, изведнажъ — свѣтла свобода! Тиранитѣ повалени, потисниците прогонени! Нѣма преследвания, нѣма побои и зандани! На робство край, на съзли край! О, може ли да се изкаже съ думи радостта на тия възкрѣснали мъртъвци, може ли да се измѣри и опише тѣхното превелико щастие? Та тъкмо туй необикновено щастие и тѣхъ повече отъ насъ зашеметява и още по-силно ги кара да се съмняватъ въ неговата действителность. Възможно ли е — казватъ си тѣ — току тѣ изведнажъ да бждемъ не само освободени, но и завинаги присъединени къмъ майка България? Нима наистина сж премахнати вълчитѣ ями и бодливиятъ тель, които ни раздѣляха отъ свободнитѣ наши братя, и сега вече ще можемъ да се видимъ и прегърнемъ съ тѣхъ? Възможно ли е — децата ни отъ сега натагъкъ да се учатъ на българска книга и да не бждатъ заставяни всѣки день да даватъ клетвени увѣрения, че били „прави сърби“, пъкъ и ние всички свободно да си говоримъ на родния езикъ и да се наричаме българи? Нима е мислимо, че страшната граница повече не сжществува и че вече свободно можемъ да отидемъ въ София, да видимъ братя и близки роднини, родни църкви и училища, мили български войници и офицери? О, това е твърде голѣмо щастие, толкова голѣмо и необикновено, че изглежда невѣроятна! Не, то е невъзможно, защото е извънредно велико. Всичко туй ще да е една халюцинация или продължителенъ приятенъ сънь.

За да се премахне туй именно невѣрие, за да се тури край на всѣко съмнение въ действителността на великото и радостно народно събитие, ще да е било организирано за празника Св. Кирилъ и Методий, между друго, и отиването на наши ученици и ученички въ освободенитѣ земи, както и дохождането отъ тамъ на уче-

ници и младежи въ София. Ходиха наши младежи въ огръянитъ отъ слънцето на свободата родни краища, минаха бързотечния Вардаръ, любуваха се на Охридъ синь, поклониха се на св. Климента, посетиха манастира на св. Наумъ, като навсѣкжде бѣха посрещнати съ любовъ и сълзи отъ радостъ, и тѣ всички се убедиха, че обединението на българския народъ е една действителностъ, че Велика България е свршенъ фактъ. Доходжаха тукъ и децата на Македония, Бѣломорието и Добруджа — повече отъ хиляда души — посрещнати навсѣкжде най-сърдечно, като много мили и скъпи гости, трогвайки всички ни съ своигъ народни пѣсни и чиста българска речъ, съ своята привързаностъ и преданостъ къмъ майката Родина. Тѣ разгледаха хубоститѣ на София и нейната околностъ, видѣха съ очитѣ си Царя и Царицата и имъ поднесоха дарове, взеха участие въ свѣглитѣ народни тържества и, въ продължение на своето седемдневнo гостуване, силно почувствуваха колко сж топли обятията на майка България за тѣхъ и колко е безгранична нейната радостъ при тѣхното освобождение и присъединение къмъ великото Отечество.

Одлѣхани отъ проявената къмъ тѣхъ любовъ, обсипани съ дарове и, главно, съ български книги, тия мили юноши и девойки на Македония и другитѣ освободени земи се върнаха у дома си щастливи и радостни и вече напълно убедени, че Велика България не е сънь, а сжщинска действителностъ, защото най-приятнитѣ сънища могатъ да продължатъ часове, но не дни и месеци.

ИЗЪ ПЕЧАТА

Българскиятъ народъ, при изключителна радостъ и при мечтани земни предѣли, тази година чувствува великото дѣло на светитѣ равноапостолни Кирилъ и Методий. Празнува го мало и голѣмо, у насъ и въ чужбина, съ благодарностъ къмъ Бога отъ всичкото си сърдце и съ надежда къмъ бждещето отъ цѣлата си душа, защото обединението на българското племе и възкресението на унижената ни родина е, преди всичко, духовенъ плодъ и историческо тържество на Кирилъ и Методиевото дѣло. Изразъ на тази радостъ, въ ширина и дълбина, даде преди всичко родниятъ печатъ, който посвети много броеве и колони на това величаво дѣло и на неговитѣ знаменити творци. Родно радио организира за този всенароденъ празникъ специална седмица съ по две сказки на день, които всестранно разкриха и възвеличиха историческата и културна мисия и заслуги на св. солунски Братя. Отъ това мѣсто ние искаме да сподѣлимъ съ читателитѣ на весника относно писаното за св. равноапостолни Братя само въ организирани на родната армия и родното учителство.

„Народна отбрана“, на уводно мѣсто, подъ заглавие „Дѣлото на светитѣ Братя“, печати редакционна статия за всенародния празникъ. Ето сжщественото отъ нейнитѣ редове :

„Историята, тая велика поучителница, учи, че силнитѣ народи винаги сж налагали своята култура и езикъ на по-слабо културнитѣ и разединени по духъ народи. Правото на по-силния въ борбата санкционира неговитѣ стремежи за по-дълга властъ въ всички нейни прояви спрямо по-слабия и поксрения. Първата опора, чието разрушаване отнема на народитѣ тѣхното народностно съзнание, е скъсване връзкитѣ съ миналото — съ тѣхната история; втората — е загубата на родния имъ езикъ и писменостъ. Разрушени тия опори, върху които единствено се крепи народното съзнание, започва историческата забравя на такива народи и тѣ постепенно изчезватъ отъ лицето на земята. Съ своята велика промисълъ, обаче,

Провидението още преди хиляда години дари българския народъ съ боговдѣхновени водачи, които прозрѣха тая истина и положиха здравитѣ основи на българското народно съзнание и българската култура.

Св. Царь Борисъ съ възприемане на християнството обедини българския народъ. Сжщото, обаче, отъ чисто национална гледна точка можеше да бжде по-скоро вредно, отколкото полезно, защото съ него се рискуваше народътъ ни постепенно да попадне подъ духовното влияние на византийската империя, отъ която то бѣ възприето. Но тогава българскиятъ народъ излчи гения на светитѣ солунски братя Кирилъ и Методий, които му дадоха писменостъ. И тя — родната книга — скъта въ страницитѣ си народното съзнание и стана най-сигурното и здраво оржие въ борбата за обособяване на българския народъ.

Така съ вѣрата и писмеността се създаде здравиятъ щитъ на българщината, който презъ вѣковетѣ я запази срещу чуждитѣ посегателства. Религията и родната азбука спастриха жазата родна речъ и наложиха своя отпечатъкъ върху проявитѣ на българския духъ. И още тогава преди хиляда години, тоя духъ се разрастна въ пълната си мощъ, като създаде златния вѣкъ въ нашата история, презъ който границитѣ на българската държава се простираха отъ Карпатитѣ до тритѣ морета, а българската култура залѣ всички славянски народи.

Но както всички народи въ своя исторически пжтъ сж имали епохи на възходъ и на страдание, така и българскиятъ е миналъ по свѣтлия и широкъ друмъ, който води къмъ величието и славата, но не веднажъ измина и стръмния пжтъ на страданието. Въ годинитѣ на величието вѣрата и писмеността бѣха мощнитѣ му двигатели, сжщитѣ презъ тъмнитѣ и нерадостни епохи на страданията го крепѣха и спасяваха отъ заличаване и изчезване отъ лицето на земята.“

„Просвѣтно единство“, подъ надсловъ „Дѣлото на Равноапостолитѣ“, на уводно мѣсто печати статия отъ г. Ив. П. Орманджиевъ. Заимствуваме поглавното отъ съдържанието ѝ:

„Отъ 1858 година насамъ цѣлиятъ български народъ празнува деньтъ на равноапостолитѣ Св. Св. Кирилъ и Методий като свой вторъ Великденъ.

Какъвъ е смисълътъ на този най-важенъ всенароденъ български празникъ?

Когато учителтъ Найдентъ Геровъ и ржководителтъ на българското духовно освобождение въ Пловдивъ сж решили да го празнуватъ за пръвъ пжтъ въ 1850 год., тѣ искали да подчертаятъ само сжществуването на духовно възродения свой народъ, като Фениксъ отъ пепелището си. Съ сжщото значение го възприема и въвежда следъ осемъ години, като всенароденъ празникъ, и българската община въ Цариградъ, която ржководѣше борбата за духовно освобождение и обединение на цѣлокупния нашъ народъ.

Но съ това дѣлото на светитѣ братя не се изчерпва. Тѣ създали славянската азбука въ 855 година. Следъ осемъ години тѣ лично проповѣдвали и просвѣтили жителитѣ на Великоморавия съ своитѣ славянски църковни книги. Ала не тамъ закрепна тѣхното ново културно дѣло. Ученицитѣ имъ, прогонени отъ тая северозападна славянска страна, намѣрили бащински приемъ въ България. Така нашата държава стана трето културно огнище въ Европа, наредъ съ сжществуващитѣ две по-стари: елинското и латинското.

Докато тия древно-европейски културни огнища сж почивали на началото: всички народи да водятъ своя духовенъ животъ на гръцки или на латински езикъ, славянското културно огнище въ България издигна ново начало: всѣки народъ да се моли, да се учи и да твори на своя езикъ.

Отъ тогава изминаха повече отъ десетъ вѣка въ историята на Европа. Много наши царе и патриарси измръха. Две български държави изчезнаха. Културното дѣло, обаче, на Борисова и Симеонова България остана победителъ на времето и на забвенията, защото неговата основа е образуваниятъ, чрезъ дѣлото главно на равноапостолитѣ, славянски български народъ.

Презъ двойното робство тоя народъ, чрезъ дамакинитѣ си, чрезъ Паисий Хилендарецъ, както и чрезъ всичкитѣ свои самобитни водачи на Възраждането, искаше да се приложи погребаното начало на Симеонова България за духовенъ животъ".

И.

Христосъ за свѣта — наредилъ икономъ Йорданъ Стойковъ, Велико-Търново, 1941 год., стр. 62, цена 8 лева.

Още отъ ученическа скамейка съмъ въ духовна връзка съ автора на новата книжка — чрезъ перото му. Високоблаготворителниятъ свещеноикономъ Стойковъ десетилѣтия вече се подвизава съ слово и особено съ перо въ служба на родния църковенъ амвонъ. Множество сж трудоветѣ—малки и голѣми—на този скромный и неуморимъ ратникъ на духовното слово. Всички сж цененъ приносъ за нашата популярна проповѣдническа книжнина и примѣренъ духовенъ плодъ на пастирска ревностъ и родолюбиво сърдце.

Новата книжка по техника е проповѣднически трудъ, а по съдържание—апологетична брошура. Тя има четири части: 1) Свѣтътъ безъ Христа. 2) Необикновениятъ Учитель. 3) Христосъ за свѣта и 4) Успѣхътъ на Христа. Заглавията чувствително разкриватъ съдържанието на отдѣлнитѣ части и ясно говорятъ за съвременното предназначение на книжката. Съ популяренъ езикъ и достъпни мисли, авторътъ разглежда нѣколко основни истини отъ системата на християнството. Разкрива ги предимно на историческа почва, базира ги на догматико-етична основа и ги защитава отъ културно и родолюбиво становище. Това сж четири народни беседи върху християнството за членове отъ християнскитѣ братства, четири популярни апологетични лекции върху първоистини на вѣрата за ученическитѣ дружества, четири достъпни мисионерски уроци за духовна просвѣта на извъншколската младеж. Считаме, че трудътъ на от. Стойковъ може да ползува служителитѣ на църковния амвонъ въ разнороднитѣ имъ проповѣднически задължения, сжщо да послужи и като духовно четиво за любознателния духъ.

Има нѣкои неточности: въ цѣлото изложение името Исусъ е дадено съ едно „и“—у насъ е прието съ две; цифрата на стр. 58 е неточна — повѣрвалитѣ сж 3,000; първото число на стр. 60 е непълно и въ противоречие съ цифрата на стр. 58. Исторически последното е трудно установимо, но цифрата явно е недостатъчна.

* * *

Когато зашепнатъ нивитѣ — стихове отъ Христо Тотевъ, София, 1941 г., стр. 32, цена 10 лева

Това е вторъ книжовенъ приносъ отъ младия авторъ въ родното поетическо творчество. Трудътъ съдържа дванадесетъ стихотворения, раздѣлени въ три отдѣла: 1. Пѣсни за земята. 2. Когато зашепнатъ нивитѣ и 3. Пѣсни за българката. Надсловитѣ достатъчно разкри-

ватъ мотивитѣ на стиховетѣ—тѣ сж: земя и трудъ, домъ и село, вѣра и надежда. Сърдцето на автора, като синъ на селото, възпѣва ниви и поля, трудъ и домъ — неговитѣ стихове сж сърдечни химни предъ олтара на родната земя. Като възпитаникъ на Църквата—семинаристъ и богословъ — авторътъ одухотворява селския битъ съ вѣра въ Бога и любовъ къмъ родината. Тѣзи два идейни елемента се преплитатъ въ неговитѣ стихове — желателно би било тѣ още по-ярко да изпъкватъ. Това сигурно авторътъ ще направи въ третата си книга. Тѣ сж въ душата му: тѣ сж превѣплотени и въ перото му; добре е, обаче, да се почувствуватъ по-силно и отъ читателя. Първата книжка се посрещна добре отъ нашето общество — не се съмняваме, че и вториятъ трудъ ще бжде прилично оцененъ отъ любителитѣ на родната поезия.

Ибр.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Пловдивска епархия. На Георгьовденъ (6 май) Негово Високопреосвещенство митр. Кирилъ служи св. Литургия въ църквата „Св. Георги“ и произнесе проповѣдь, на тема: „Победоносци въ Христа Господа“. Църквата се оказа малка за хилядитѣ богомолци, повечето отъ които едва успѣваха да влѣзатъ и да запалятъ свѣщъ.

Следъ св. служба, по случай деня на победитѣ и храбростта, на площадъ „Съединение“ бѣ отслужена кратка панихида и молебенъ. Тукъ Архиепископътъ каза слово за победата на правдата, която Богъ изпрати на нашия благочестивъ народъ, като възвърна свободата на поробенитѣ български земи. Словото на Негово Високопреосвещенство бѣ изслушано отъ хилядното множество съ дълбоко внимание и радостно вълнение.

Следъ това хубава речъ произнесе генералътъ, който възвеличи подвига на храбростта.

На 12 май т. г. Митрополитътъ бѣ въ гр. Брацигово, гдето, предъ паметника на легендарния борець и мъченикъ на Априлското въстание Василь Петлешковъ, отслужи панихида за жертвитѣ на възстанието и молебенъ за преуспѣване на града и на цѣлия български народъ. Той произнесе слово и изтъкна възвишеността на идеала, за който българскиятъ народъ се е борилъ и е страдалъ.

На 5 май Негово Високопреосвещенство служи св. Литургия въ параклиса „Св. Царь Борисъ“ при Зографското подворие въ гр. Пловдивъ, по случай храмовния празникъ.

Сжшиятъ день, въ 11 ч., въ катедралата отслужи благодарственъ молебенъ по случай именния день на Н. В. Царя. Архиепископътъ произнесе слово, въ което изрази благодарността на св. Църква и на цѣлия български народъ къмъ Бога, задето ни е пратилъ мждъръ вѣнецъносенъ Вождъ.

На 17 май бѣ годишнината на Баташкото клане. Митрополитътъ служи св. Литургия въ с. Батакъ и ржкоположи въ свещенически чинъ дякона Димитъръ Домусчиевъ. Следъ това на площада отслужи панихида за жертвитѣ въ Баташкото клане и молебенъ за благоуспѣването на селото. Той произнесе вдъхновено слово.

На 18 май въ голѣмото село Брѣзово, Пловдивско, се състоя сбирка на ученическитѣ православни християнски дружества отъ селата Брѣзово, Розовецъ, Зелениково, Бабекъ, Златоселъ, Върбенъ, Стрелци, Момино, Чоба и Дрангово. Негово Високопреосвещенство пристигна сутринта въ ч. 8, посрещнатъ тържествено отъ цѣлото население и отъ гоститѣ, дошли отъ околнитѣ села. Той служи св. Литургия, а на площада, гдето бѣ издигнатъ особенъ аналой, отслужи водосветъ и освети знамената на дру-

жествата отъ посоченитѣ села, както и знамената на православнитѣ християнски братства отъ селата Стрелци, Златосель, Розовецъ, Брѣзово и Чоба. Следъ това каза напжтствено слово, като призова децата и възрастнитѣ да се обединяватъ все по-живо и съзнателно подъ знамето Христово, на което е изписанъ дългътъ къмъ на-рода и държавата.

Осветенитѣ знамена на ученическитѣ православни християнски дружества бѣха предадени на Областния училищенъ инспекторъ г. Черневъ, който съ подходяща много съдържателна речъ ги връчи на дружественитѣ знаменосци. Дружествата устройха общо утро въ училищния салонъ при отлично подбрана програма. Особено се отличиха детскитѣ хорове, които взеха участие и въ църковната служба.

Негово Високопреосвещенство изказа похвала на всички учители-ръководители на прав. христ. д-ва, тъй като постигнатитѣ добри успѣхи се дължатъ предимно на тѣхното старание.

Сбирката на ученическитѣ православни християнски дружества отъ Брѣзовския край бѣ едно извънредно хубаво празнество, което на всички направи дълбоко впечатление и създаде истинска радостъ.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДЪЛЪ.

Окръжно № 3519 отъ 20. V. 1941 год. до епархийскитѣ Архiereи — приканятъ се всѣки да даде подробни сведения за старопиталищата въ епархията му.

Ваше Високопреосвещенство,

По решение на Св. Синодъ, приканвате се да разпоредите въ най-скоро време, да се дадатъ сведения въ Св. Синодъ колко църковни старопиталища има въ богодарованата Ви епархия и где се намиратъ тѣ, колко питомци (мъже и жени поотдѣлно) има въ тѣхъ, на каква възраст сж, въ що се изразява грижата за тѣхъ и на каква сума годишно възлиза издръжката имъ.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-президентъ на Св. Синодъ:
† *Видинский Неофитъ.*

СЪДЕБНО ОТДѢЛЕНИЕ.

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на *шестото* съдебно заседание на Св. Синодъ презъ лѣтната му сесия на 1941 г. ще бждатъ сложени на разглеждане следнитѣ производства:

VI съд. заседание — 18. VI. 1941 г.

1) в. бр. д. № 35/40 на Станъ Сандуловъ Дудовъ и Дина Станова Аврамова, отъ с. Калугеръ-махла, Ломско. 2) в. бр. д. № 104/40 на Стойчо и Евдокия Ст. Стойлови отъ София. 3) в. бр. д. № 172/40 на Владимиръ и Гана Низамови, отъ Пловдивъ. 4.) в. бр. д. № 173/40 на Стамата и Ангелъ Попови отъ Пловдивъ. 5) в. бр. д. № 195/40 на Величка и Владимиръ Григорови, отъ с. Перущица, Пловдивско. 6) в. бр. д. № 27/41 на Стоянъ Бочевъ Пъевски и Дона Тодорова Зорска отъ Ловечъ. 7) в. бр. д. № 49/41 на Георги К. Стаменовъ и Здравка Н. Дамяновъ, отъ с. Хърсво, Петричко. 8) в. д. у. д. № 9/41 на свещеникъ Маринъ П. Кукловъ, отъ Лѣсковецъ. 9) в. ч. пр. № 10/41 на Зора Г. Кънева и Тодоръ П. Михайловъ, отъ София. 10) в. бр. д. № 104/41 на Георги Ив. Михайловъ и Щилияна Николоза, отъ Сливенъ. 11) в. бр. д. № 105/41 на Елена Ал. Димитрова и Па-

велъ Димитровъ, отъ София. 12) в. бр. д. № 105/41 на Олга Хр. Банчева, отъ с. Бутово и Ангелъ Димитровъ отъ с. Бѣла-Черква, Търновско.

Забележка: Ако горното заседание не се състои на опредѣлената дата, или не се разгледатъ всички дѣла, отлагатъ се за следващото по редъ заседание.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Н. Величество Царътъ замина въ чужбина. Ще присъствува на чествването именния день на августейшия му баща царъ Фердинандъ.

Народното събрание, следъ като гласува законитѣ поставени въ дневния му редъ, закри сесията си. Размѣнени бѣха телеграми между председателствата на народнитѣ събрания на Унгария, Германия, Италия и Словашко.

Изложба на българската книга се уреди въ Македония и Тракия.

Въ новитѣ земи започна изпращането на храни, солъ, захаръ и др. продукти. Предстои премахването на всички митнически и гранични прѣчки, за да се даде възможност на търговцитѣ отъ новитѣ земи свободно да идватъ, закупватъ и продаватъ стоки.

Хърватската столица се премѣсти въ Баня Лука. Градътъ ще се преустрои въ модерна столица.

Френско-английскитѣ отношения сж крайно влошени и предъ враждебни действия. Англичанитѣ бомбардираха сирийски градове и туниското пристанище Сфаксъ. На френскитѣ войски е заповѣдано да се готвятъ.

— Отношенията и между Америка и Франция се влошиха, поради речта на Рузвелтъ за американско заемане на френски Дакаръ. Американскитѣ посланикъ адмиралъ Лихъ е отзованъ. Франция подаде нота до Америка, съ която съобщава, че Германия не е искала флотата и, нито да си послужи съ колониитѣ ѝ.

— Адмиралъ Дарланъ държа речъ, въ която открито заяви, че мѣстото на Франция е при Германия, за да възстанови загубитѣ отъ войната и да вземе своето мѣсто въ бждешето уреждане на Европа. Франция ще се бори за своята защита и колонии.

— Лавалъ направи сжщитѣ като Дарланъ изявления.

— Преговоритѣ между Франция и Германия сж къмъ своя край. Започна освобождаването на френскитѣ пленници.

Иракъ поиска и сключи примирие съ Англия. Правителството на Кайлани и кралятъ сж въ Иракъ. Иракскитѣ войски, неподкрепени отъвънъ, лишени отъ оржие, бѣха бити по фронта Багдадъ. Съобщава се още, че примирieto за сѣга само Багдадъ, а не Иракъ, който ще се бие.

Английското правителство на Чърчилъ е силно атакувано въ парламента за Критъ, дето Англия е лошо бита отъ германскитѣ войски.

— Въ Дъблинъ, Ирландия, сж хвърлени отъ неизвестни летала бомби. Германия събщи, че е английско предизвикателство.

— Египетското правителство отказа да даде прибѣжище на югославското и гръцко правителства и тѣхнитѣ крале.

— Въ Палестина араби сж запалили английски военни складове.

— Чърчилъ заяви, че положението е тежко и още по-тежко ще стане.

— Англия обяви Сирия за заета отъ противникъ. Продължава се трупане на войски по сирийската граница.

Председателът на Американските щати Рузвелтъ направи своите изявления предъ избранъ кръгъ съпартизани. Той отново повтори, че успѣхътъ на Германия е поражение за Америка. Америка е заплашена отъ фашизма и трѣбва да подпомогне борящите се народи съ всички срѣдства. Тя ще дава всичко на Англия.

— Линдбергъ отправи последни предупреждения къмъ Рузвелтъ да не въвлѣча Америка въ война, която не се желае отъ 80% отъ американ. народъ. Освенъ това, 30 сенатори поискаха народно допитване по Рузвелтовата политика.

М-ръ Мацуока, по поводъ американскитѣ съобщения, че отношенията на Япония съ Римъ и Берлинъ били влошени, заяви, че Япония е вѣрна съюзница и ще се притече на помощъ на съюзниците си, ако Америка се намѣси. Направило е силно впечатление въ Америка това предупреждение.

Германската войска следъ голѣми мѣнотии сполучи на десетия денъ да разгроми англогрѣцкитѣ войски на о-въ Критъ. Опити правятъ английскитѣ войски да избѣгатъ отъ острова, но до сега неуспѣшни. Пленени сж 15 хиляди грѣци и англичани съ всичкото имъ оржие. Около острова въ десетдневнитѣ боеве намѣриха морското дѣно много английски кръстосвачи и разрушители. Една частъ отъ английската флота е около Александрия, а друга, пострадалата, е въ Гибралтаръ.

I. У насъ.

Годишниятъ актъ на Училището за милосердни сестри. На 1 т. м. стана годишниятъ актъ на Училището за милосердни сестри при д-во Червенъ Кръсть. На тържеството присѣтствуваха Нейно Величество Царицата, височайша покровителка на училището, Н. Ц. Височество княгиня Евдокия, Тѣхни Високи Преосвещения митрополититѣ — Видинскитѣ Неофитъ, Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ, Софийскитѣ Стефанъ и Вратчанскитѣ Паисий и много други официални лица. Високопреосвещеный Стефанъ, следъ извършване на водосветъ, подведе подъ клетва завършилитѣ 39 курсистки, на които дипломитѣ раздаде лично Н. Величество Царицата.

Архирейско посещение на Соф. духовна семинария. На 2 т. м. Негово Високопреосвещенство Софийскитѣ митрополитѣ Стефанъ, придруженъ отъ Негово Преосвещенство Стобийския епископъ Никодимъ, секретаръ на Св. Синодъ, посети Софийската духовна семинария и присѣтствува при произвеждане на зрѣлостнитѣ изпити по Обща и Българска църковна история.

Митрополитъ Михаилъ въ обиколка. По установѣна традиция, Негово Високопреосвещенство Доростолскитѣ и Червенски митрополитѣ Михаилъ и тази година предприе обиколка изъ своята епархия презъ Свѣтла седмица. Той е посетилъ гр. Силистра и 34 села, навсѣкжде посрѣщанъ и изпращанъ ра-

душно отъ духовни, военни, граждански и просвѣтни власти и народъ. Въ зависимостъ отъ обстановка и възможности, Архирейтъ е отслужвалъ св. Литургия или водосветъ, всѣкога съпѣтствуваши съ родолюбиви речи. При тази обиколка, отъ името на Русенския общограждански комитетъ, Митрополитътъ раздалъ на нуждаещи се люде и сумата 114 хиляди лева.

Пенсиониранъ протосингелъ. Отъ 1 т. м. влиза въ пенсия, по прослужени години и предѣлна възраст, Негово Високопреподобие архимандритъ Евгений, досегашенъ протосингелъ на св. Видинска Митрополия. Архимандритъ Евгений служи съ рѣдко усърдие и преданостъ само като протосингелъ въ Видинъ четвъртъ столѣтие — къмъ това се прибавя и неговото учителствование въ Софийската духовна семинария и въ бившето Свещеническо училище въ св. Бачковската обитель. От. Евгений се оттегля на покой въ св. Рилска обитель.

Молитвата въ родното училище. Министерството на народното просвѣщение е наредило до всички подведомствени нему училищни власти, молитвитѣ, които се четатъ преди и следъ започване на учебнитѣ занятия само отъ дежурния ученикъ, за въ бждеще да се пѣятъ отъ всички ученици. Оригиналитѣ мелодии на нѣколко отъ училищнитѣ молитви, предназначени за гимназиитѣ и прогимназиитѣ, сж вече установени отъ съответната комисия при М-вото на просвѣтата, въ състава на която сж участвували и представители на Св. Синодъ. Установенитѣ мелодии сж въ църковно-народенъ духъ и сж достъпни за масово изпълнение.

„Детска вѣра“ навърши трета годишнина. „Детска вѣра“, хубаво списваното месечно вестничко за деца и юноши, издавано отъ Доростоло-Червенската митрополия, е най-евтиниятъ (годишниятъ му абонаментъ е 5 лева за 8 броя) и най-разпространениятъ духовенъ органъ у насъ и вече е навършилъ третата си годишнина. Въ последния му брой отъ 3-та годишнина, изпѣстренъ, между друго, и съ хубави снимки изъ живота на детскитѣ православни християнски дружества, редакцията му изказва благодарностъ къмъ абонатитѣ съ следнитѣ думи: „Съ Божията помощъ завършихме и третата годишнина на вестничето. Дължимъ да изкажемъ сърдечна благодарностъ на многобройнитѣ си абонати и на добритѣ си настоятели — учители и свещеници, благодарение на чието съдействие вестничето получи широко разпространение изъ всички краища на отечеството“.

II. Въ чужбина.

Сръбската и Еладската църкви. Липсватъ сведения за тѣхното положение днесъ. Следъ пълния разгромъ на Югославия и Гърция нищо определено не се знае за положението на Православната църква въ тия две страни. Трети месецъ вече не се получаватъ отъ тамъ никакви вестници и списания, пъкъ и не се знае — продължаватъ ли да излизатъ официалнитѣ имъ църковни органи.

За сръбския патриархъ Гавриилъ се знае само това, що бѣ официално съобщено отъ Берлинъ, а именно, че той, заедно съ нѣколко свещеници и висши чиновници отъ бѣлградскитѣ министерства, билъ заловенъ и арестуванъ въ Острогския манастиръ и щѣлъ да бжде сжденъ като водачъ на заговорничитѣ срещу Германия. Сръбскитѣ архiereи и свещеници, които се намираха въ новоосвободенитѣ български земи, още преди навлизане на нашитѣ войски тамъ заминали за Шумадия. За епископитѣ въ земитѣ, които влѣзоха въ Хърватско, които бѣха присѣдениени

къмъ Унгария и къмъ Италия, както и за всички останали сръбски архиереи, нищо решително не се знае.

За гръцкитѣ архиереи, които бѣха по българскитѣ земи, е сжщо така известно, че само нѣкои отъ тѣхъ избѣгли заедно съ прогоненитѣ гръцки власти, а други направили това по-късно.

Католическата църква. Папа Пий XII говори за днешната война. Предъ кардиналитѣ, дошли на 1 юний да му честитятъ празникъ Петдесетница, папа Пий XII произнесълъ речъ, въ която подчерталъ своето убеждение, че, въпрѣки мрачнитѣ времена, преживѣвани отъ свѣта въ тоя моментъ, слънцето на справедливостта ще продължава да блести. Въ посланието си по случай празника Петдесетница, светиятъ Отецъ говори за тритѣ основни ценности на социалния животъ, приспособени къмъ опититѣ отъ последнитѣ години, а именно — разумното разпредѣление на земнитѣ блага, труда и семейството. Що се отнася до употребата на земни блага, Папата заявява, че е напълно необходимо благата, създадени отъ Бога за всички хора, да бждатъ разпредѣлени по равно на всички, споредъ началата на справедливостта и на християнската идея за милосърдието.

„Къмъ задължението да работи, наложено на всѣка отдѣлна личностъ отъ самата природа — заявява Папата — отговаря правото на труда. Правото на труда и задължението да се работи влизатъ въ естествения редъ на нѣщата. Всички оправдани и благотворни намѣси на държавата въ процеса на труда трѣбва да бждатъ, доколкото е възможно, отъ такова естество, че личниятъ характеръ на труда да бжде запазенъ по начало и, доколкото е възможно, фактически“.

Папата и пленницитѣ. Въ Канада и Австралия има много военнопленници. По нареждане на Папата, апостолическитѣ делегати въ тия две страни посетили пленническитѣ лагери и утешили нещастнитѣ пленници съ благи думи и малки подаръци.

Църковно настоятелство при храма „Св. Иоанъ Предтеча“ — Габрово.

Обявление. Църковното настоятелство при храма „Св. Иоанъ Предтеча“, въ гр. Габрово, дири кандидатъ за свещеникъ, отговарящъ за градска енория — висшистъ.

Желаещитѣ да се явятъ на пѣние, проповѣдь и опознаване, като подадатъ документитѣ си до св. В-Търновска митрополия.

Отъ Църковното настоятелство.
1—77—1

Обявление. Изгубени сж кръщелнитѣ свидетелства на Седефчо Христовъ Ненковъ и Велинъ Сергиевъ Игнатовъ, отъ гр. Перникъ. Издадени сж дубликати.

Енор. свещ.: протоиерей Б. Ивановъ.
1—78—1

Обявление № 6. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на: Василь Ризовъ, Димитъръ Александровъ Васевъ, Костадинъ Борисовъ Пиперковъ, Василь Стояновъ Бибевъ, Темелаки Георгиевъ Градовски, отъ Голѣмо и Мало села, да се считатъ невалидни. Издадени имъ сж дубликати.

22 май 1941 год.

Голѣмо селски енор. свещ. Димитъръ Михайловъ.
1—79—1

Изгубеното кръщелно свидетелство № 21/1921 год. на Веселинъ Петковъ, бившъ жителъ на с. Варана, Търновско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ. с. Варана, 22. V. 1941 г.

Енорийски свещеникъ: Сп. Б. Шиковъ.

ЖЕЛЪЗАРИЯ И ЛЪЯРСТВО

„КАМБАНА“

Братя Г. Алексиеви

Лъярница

ул. „Бабина поляна“ № 20

Магазинъ

ул. „Нишка“ 10 тел. 2-57-03

СОФИЯ

Винаги готови на складъ църковни и училищни камбани — различни величини и тонове, свѣщници разни форми, грамове, хавани, дръжки за врати и много други лъярски произведения на най-износни цени. Замѣняваме стари спукани съ нови и съ разни други стари материали.

Приемаме поръчки.

1—82—1

Искайте оферти и каталогъ безплатно.

Камбани Църковни и училищни.

Винаги голѣмъ изборъ, отъ различни величини, подъ тонъ и мелодия ще намѣрите при прочутия

Димитъръ М. Алексиевъ

техникъ-камбанолъяръ.

ул. „Татарли“ № 65 — София.

Преливамъ спукани камбани на самото мѣсто или въ лъярницата ми, като ми се заплаща само труда по 10 лева на килограмъ.

По поръчка изработвамъ камбани, които ще бждатъ рѣдкостъ въ страната ни.

1—80—1

КАМБАНИ

църковни, училищни и свѣщници първокачествени.

Винаги ще намѣрите готови и по поръчка. Преливаме спукани въ Пловдивъ и на самото мѣсто. Само за труда ни се плаща 10 лв. на килограмъ.

Предпочитайте поръчка, ако искате трайни и звънливи камбани.

Братя Алексиеви

ул. „V-та Болнична“ № 3 — Пловдивъ.

1—81—1

Обявление № 20. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Симеонъ Пеневъ, Алеко Енчевъ и Маринъ Димитровъ отъ с. Горно-Абланово, Бѣленско, да се считатъ невалидни. Издадени сж преписи.

с. Горно-Абланово, 30 май 1941 год.

1—79—1

Енор. свещ.: Иванъ Проиновъ.

Глав. редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ — София.